

Kúria
ítélete

Az ügy száma: Bhar.II.479/2023/22.
A határozat szintje: harmadfok
A tanács tagjai: Dr. Somogyi Gábor, a tanács elnöke
Dr. Demeter Zsuzsanna, előadó bíró
Dr. Harangozó Attila, bíró
Dr. Metzing Márton, bíró
Dr. Boros Tibor, bíró
Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: nyilvános ülés
Az ülés napja: 2023. szeptember 14.
Az ügy tárgya: költségvetési csalás büntette és más bűncselekmény
Vádlott: I. rendű
II. rendű
IV. rendű
Első fok: Egri Törvényszék, 13.B.33/2020/112., ítélet, tárgyalás,
2022. június 8.
Másodfok: Debreceni Ítéltábla, Bf.II.418/2022/17., ítélet, nyilvános ülés,
2022. október 26.

Rendelkező rész

A Kúria a költségvetési csalás büntette és más bűncselekmény miatt ... I. rendű vádlott és társai ellen folyamatban lévő büntetőügyben a Debreceni Fellebbviteli Főügyészség és I. rendű vádlott védője által bejelentett másodfellebbezést elbírálva a Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság Bf.II.418/2022/17. számú ítéletét a pénzmosás büntette [Btk. 399. § (3) bekezdés b) pont, (4) bekezdés a) pont] miatt I. rendű, II. rendű és IV. rendű vádlott tekintetében hatályon kívül helyezi és e bűncselekmény miatt az eljárást megszünteti.

A másodfokú bíróság ítéletét I. rendű vádlott tekintetében megváltoztatja.

I. rendű vádlottal szemben a szabadságvesztés végrehajtása felfüggesztésének próbaidejét 3 (három) évre, a gazdálkodó szervezet általános vezetését ellátó szerv tagja vagy egyszemélyi vezetője foglalkozástól eltiltás tartamát 2 (kettő) évre enyhíti.

A cég 1-gyel szemben elrendelt 5.400.000 (ötmillió-négyszázezer) forint vagyoneklobzást mellőzi.

Az eljárás során felmerült bűnügyi költségből I. rendű vádlott külön további 6.000 (hatezer) forintot köteles megfizetni, IV. rendű vádlottat külön terhelő bűnügyi költség összege 154.200 (százötvennégyezer-kettőszáz) forint.

Az elsőfokú bíróság ítéletének bevezető részéből a 2021. szeptember 13. napjának tárgyalási határnapként feltüntetését mellőzi.

A másodfokú bíróság ítéletét I. rendű tekintetében egyebekben, II. rendű és IV. rendű vádlott tekintetében helybenhagyja.

A harmadfokú eljárásban felmerült 31.050 (harmincegyezer-ötven) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

I n d o k o l á s

[1] **I. 1.** A Heves Megyei Főügyészség B.412/2017/35-I. szám alatt és B.412/2017/36. szám alatt módosított vádiratában emelt vádat I. rendű vádlott és társai ellen, melyben

- I. rendű vádlottat a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott és az (5) bekezdés b) pontja szerint minősülő, különösen nagy vagyoni hátrányt okozó, üzletszerűen, bűnszövetségben elkövetett költségvetési csalás büntettével és 2 rendbeli folytatólagosan elkövetett, a Btk 345. § szerint minősülő hamis magánokirat felhasználásának vétségével;

- II. rendű vádlottat a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott és az (5) bekezdés b) pontja szerint minősülő, különösen nagy vagyoni hátrányt okozó, üzletszerűen, bűnszövetségben elkövetett költségvetési csalás büntettével mint bűnsegédet, és 2 rendbeli folytatólagosan elkövetett, a Btk 345. § szerint minősülő hamis magánokirat felhasználásának vétségével mint bűnsegédet;

- IV. rendű vádlottat a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott és a (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő, jelentős vagyoni hátrányt okozó, üzletszerűen elkövetett költségvetési csalás büntettével mint bűnsegédet, és folytatólagosan elkövetett, a Btk. 345. § szerint minősülő hamis magánokirat felhasználásának vétségével mint bűnsegédet vádolta.

[2] **2.** Az Egri Törvényszék a 2022. június 8-án meghozott 13.B.33/2020/112. számú ítéletével bűnösnek mondta ki

- I. rendű vádlottat költségvetési csalás bűntettében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés b) pont] és 2 rendbeli folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §);

- II. rendű vádlottat bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás bűntettében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés b) pont], és 2 rendbeli bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §);

- IV. rendű vádlottat bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás bűntettében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (4) bekezdés b) pont], és bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §).

[3] A terhükre megállapított bűncselekmények miatt a bíróság

- I. rendű vádlottat halmazati büntetésül 2 év – végrehajtásában 5 évi próbaidőre felfüggesztett – szabadságvesztésre, 3 év cégvezetői foglalkozástól eltiltásra és 300 napi tétel, 2.000 forint napi tétel összegű, összesen 600.000 forint pénzbüntetésre;

- II. rendű vádlottat halmazati büntetésül 2 év – végrehajtásában 3 évi próbaidőre felfüggesztett – szabadságvesztésre,

- IV. rendű vádlottat halmazati büntetésül 1 év – végrehajtásában 2 évi próbaidőre felfüggesztett – szabadságvesztésre ítélte.

[4] A szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozatát valamennyi vádlott esetében börtönben, a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját – a végrehajtás elrendelése esetére – a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napban állapította meg.

[5] IV. rendű vádlottal szemben 2.500.000 forint összeg erejéig, a cég 1-gyel szemben 5.400.000 forint összeg erejéig vagyoneklobzást rendelt el. Rendelkezett a lefoglalt bűnjelekről, valamint az eljárás során felmerült bűnügyi költség viseléséről.

[6] 3. Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az ügyészség I. rendű, II. rendű és IV. rendű vádlottak terhére, a kiszabott szabadságvesztés-büntetések tartamának felemelése, végrehajtásuk próbaidőre történő felfüggesztésének mellőzése, közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabása, továbbá I. rendű vádlott tekintetében a pénzbüntetés napi tételszámának és az egynapi tétel összegének felemelése érdekében jelentett be fellebbezést.

[7] I. rendű vádlott felmentésért, védője elsősorban felmentés, másodsorban enyhítés érdekében, IV. rendű vádlott és védője enyhítés érdekében jelentettek be fellebbezést, míg II. rendű vádlott és védője az elsőfokú ítéletet tudomásul vették.

[8] 4. A Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2022. október 26-án kihirdetett Bf.II.418/2022/17. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta; a vádlottak magatartását a Btk. 399. § (3) bekezdés b) pont, (4) bekezdés a) pontja szerint minősülő pénzmosás bűntettének is minősítette, melyet I. rendű vádlott, mint felbújtó, II. rendű vádlott mint bűnsegéd, és IV. rendű vádlott mint közvetett tettes követett el. Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta és kötelezte a IV. rendű vádlottat a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

[9] II. 1. A másodfokú bíróság ítélete ellen a Debreceni Fellebbviteli Főügyészség Bf.236/2022/11. szám alatt jelentett be fellebbezést I. rendű, II. rendű és IV. rendű vádlottak terhére a kiszabott szabadságvesztés büntetések tartamának felemelése, a szabadságvesztés büntetésük próbaidőre történő felfüggesztésének mellőzése, közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabása, továbbá I. rendű vádlott tekintetében a pénzbüntetés napi tételszámának és az egynapi tétel összegének felemelése érdekében.

[10] I. rendű vádlott védője megalapozatlanság okán, elsősorban felmentés, másodsorban enyhítés érdekében jelentett be fellebbezést.

[11] 2. A Legfőbb Ügyészség a BF.1172/2020/6. számú átiratában a Debreceni Fellebbviteli Főügyészség másodfellebbezését ellentétes irányban, büntetőeljárás szabálysértés miatt I. rendű, II. rendű és IV. rendű vádlottak javára tartotta fenn, míg az I. rendű vádlott védője által bejelentett fellebbezést alaptalannak tartotta.

[12] Indokolása szerint a másodfokú bíróság törvénysértő módon, a Be. 6. § (2) bekezdésében írt büntetőeljárás szabályt megsértve egészítette ki az elsőfokú bíróság által megállapított ítéleti tényállást. Ebben a körben kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás – a váddal egyezően – mindössze azt tartalmazta, hogy a cég 1 a cég 2 számlái kapcsán a számlákon megjelölt összegektől eltérő nagyságú összegekben és a valós ügylet látszatának keltése érdekében utalt át pénzüsszegeket a cég 2-nek, emellett – ugyancsak a vádirati tényállásban írtakhoz hasonlóan – azt már nem rögzítette, hogy összesen hány esetben, milyen számlákra tekintettel, milyen forrásból és mekkora összegek átutalására került sor.

[13] Kiemelte, hogy az ítéleti tényállásban szerepeltetett tényekből a másodfokú bíróság álláspontjával szemben nem következik, hogy az átutalt pénzüsszegek az elkövetett költségvetési csalásból származnak, valamint, hogy a vádlottak az átutalásokat az átutalt pénzüsszegek ezen eredetének leplezése végett eszközölték; ilyen ténymegállapítást az elsőfokú bíróság nem is tett. A Legfőbb Ügyészség szerint a megállapított tényekből mindössze az következik, hogy a cég 1 által a cég 2-nek történt utalások célja magának a költségvetési csalás elkövetésének a leplezése volt, ez a cél azonban nem azonos az átutalt pénzüsszegek bűncselekményből származó eredete leplezésének céljával.

[14] Hangsúlyozta, hogy a pénzmosás megállapítására vezető tényadatok a rendelkezésre álló bizonyítás anyaga alapján nem voltak tehetők, az elsőfokú bíróság ilyen ténymegállapításokat nem tett és éppen arra tekintettel nem is kellett tennie, mert a vádnak sem volt tárgya pénzmosás, hanem kizárólag költségvetési csalás és hamis magánokirat felhasználása. Ezzel összefüggésben a vádirati tényállás és a vádmódosításban írt tényállás az átutalt pénzüsszegek eredetével, továbbá az utalások eredetleplezési céljával kapcsolatos ténymegállapításokat nem tartalmazott.

[15] Álláspontja szerint az egyébként ténylegesen is gazdasági tevékenységet végző cég 1 által a cég 2 felé történt utalások tényéből, figyelemmel a 2015. és 2016. évi pénztárjelentés záróegyenlegeire, a bizonyítás rendelkezésre álló anyaga alapján arra logikai úton következtetés nem volt vonható, hogy az átutalt pénzüsszegek a vádlottak által elkövetett költségvetési csalásból származtak.

[16] Érvelése szerint a másodfokú bíróság mindhárom vádlott tekintetében törvénysértően egészítette ki az elsőfokú bíróság által megállapított ítéleti tényállást azon tényekkel, hogy a cég 1 részéről a cég 2-nek utalt pénzüsszegek a költségvetési csalásból származtak, valamint, hogy az átutalások célja ezen pénzüsszegek eredetének leplezése volt. A vádirat – miután a vádnak nem volt tárgya a költségvetési csaláshoz mint alaphűncselekményhez kapcsolódó pénzmosás – a pénzmosás megállapíthatóságával kapcsolatos tényeket nem tartalmazta, így a másodfokú bíróság a tényállás kiegészítésével a vádon túlterjeszkedett, megsértve ezzel a Be. 6. § (2) bekezdésében írt eljárási szabályt.

[17] A Legfőbb Ügyészség álláspontja szerint a törvénysértően eltérően megállapított tényállásból vont következtetést arra a másodfokú bíróság, hogy I. rendű , II. rendű és IV. rendű vádlottak cselekménye a Btk. 399. § (3) bekezdés b) pontjába ütköző és a (4) bekezdés a) pontja szerint minősűlő pénzmosás büntettének is minősűl, és állapította meg – a bűnösségről való rendelkezés hiányában is – ténylegesen e cselekményben a vádlottak bűnösségét az elsőfokú bíróság által már terhűkre rótt bűncselekmények mellett.

[18] A Legfőbb Ügyészség ennek megfelelően a másodfokú ítéletből a cég 1 részéről a cég 2-nek utalt pénzösszegek költségvetési csalás elkövetéséből származó eredetére, és az ezen eredet leplezésének céljára vonatkozó ténymegállapítások mellőzésére, és arra tekintettel a másodfokú ítélet megváltoztatására tett indítványt olyan tartalommal, hogy a Kúria I. rendű, II. rendű és IV. rendű vádlottak cselekményeinek formálisan további bűncselekményként való minősítéséről, ténylegesen a pénzmosás büntetében való bűnösség megállapításáról hozott rendelkezését mellőzze, míg egyebekben – miután a kiszabott büntetések törvényesek és további enyhítésük a hasonló jellegű bűncselekmények elszaporodottságának nyomatékos súlyosító körülménye folytán nem indokolt – a másodfokú ítéletet hagyja helyben.

[19] 3.1. I. rendű vádlott védője a másodfellebbezés írásbeli indokolásában egyetértve a Legfőbb Ügyészség vádlottak javára fenntartott fellebbezése indokolásával, a másodfokú bíróság vádon túlterjeszkedése és az általa megállapított tényállás megalapozatlansága mellett érvelt.

[20] Kifejtette, hogy a vádirat a pénzmosás megállapíthatóságára vezető tényeket, eredetleplezési célzatot nem tartalmazott és a bizonyítás rendelkezésre álló anyából sem vonható logikai úton következtetés arra, hogy az átutalt pénzösszegek a vádlottak által elkövetett költségvetési csalásból származtak, miután az I. rendű vádlott által irányított gazdasági társaság tényleges, legális tevékenységet is végzett. Mindezek alapján, álláspontja szerint a másodfokú bíróság a tényállás kiegészítésével a vádon túlterjeszkedett, megsértve ezzel a Be. 6. § (2) bekezdésben írt rendelkezést.

[21] Utalt rá, hogy a harmadfokú eljárásban irányadónak tekintendő történeti tényállás sem tartalmaz arra adatot, hogy az I. rendű vádlott vonatkozásában az eredetleplezési célzat megállapítható lenne, és olyan körülményre sem tartalmaz utalást, amely túlmutatna a bűncselekménnyel szerzett előny pusztá realizálásán felüli eredetleplezési célzat meglétére, amely a sajátképi pénzmosás törvényi tényállási eleme.

[22] Kifejtette, hogy a vádlottak által megvalósított pénzügyi művelettel a tárgyi ügyben sem a pénz eredete azonosíthatóságának leplezése, sem a tranzakciók követhetetlenné válása nem valósult meg, ugyanis ha a költségvetési csalás tette, I. rendű vádlott az alapbűncselekmény bűnsegédjének, IV. rendű vádlottnak a bűncselekményből származó pénzt utalja a fiktív számla kibocsátójának bankszámlájára, azzal a pénzügyi művelet célja nem az illegális eredet elfedése, hanem a alapbűncselekményből származó gazdagodásnak a bűncselekmény részesei közötti felosztása.

[23] A saját bűncselekményből származó jövedelem tisztára mosása a 2018/1673 irányelv (11) preambulum bekezdése alapján is csak olyan esetekben büntetendő, ha a pénzmosás túlmutat – az irányelv megfogalmazásában – a pusztá birtokláson vagy a felhasználáson, és a vagyon átruházására, átalakítására, eltitkolására vagy leplezésére is kiterjed, továbbá a büntetendő cselekmény által okozott kárhoz képest további kárt eredményez.

[24] Kifejtette, hogy álláspontja szerint a történeti tényállások eltérősége folytán téves a másodfokú bíróság ítéletének indokolásában a BH 2019.125. számú eseti döntésre, valamint a Kúria Bfv.II.491/2021/5. számú határozatára történt utalás.

[25] A kiszabott büntetéssel összefüggésben kifejtette, hogy amennyiben a pénzmosás büntette nem állapítható meg I. rendű vádlott terhére, úgy a bűnösségi kör szűkülése és a másodfokú bíróság által megállapított további enyhítő körülmények alapján indokolt a joghátrány enyhítése. Hivatkozott arra, hogy I. rendű vádlott egészségi állapota továbbra sem kielégítő, ugyanakkor az adóhatóság felé történő folyamatos teljesítés folytán a vagyoni hátrány, egy részlet kivételével teljes egészében megtérült. Utalt rá, hogy a cég 1, mint cég és mint áruházlánc további működésének, az üzleti partnereivel fennálló gazdasági

kapcsolatainak és az alkalmazottai további munkaviszonyának fenntartása csak akkor biztosított, ha I. rendű vádlott viheti tovább az általa felépített vállalkozást. Mindez nyomatékka ad alapot arra, hogy I. rendű vádlottal szemben a Kúria mellőzze az egyébként sem kötelezően alkalmazandó foglalkozástól eltiltás büntetését.

[26] Mindezekre figyelemmel a védő I. rendű vádlott tekintetében a másodfokú ítélet megváltoztatását indítványozta a pénzmosás büntetében való bűnösség megállapításának mellőzésével, elsődlegesen megalapozatlanság, másodlagosan téves minősítés okán, bűncselekmény hiányában, továbbá a kiszabott büntetés enyhítését kérte, a foglalkozástól eltiltás mellőzésével és a pénzbüntetés egy napi tételre jutó összegének csökkentésével.

[27] 3.2. A II. rendű vádlott védője a Legfőbb Ügyészség átiratára tett írásbeli észrevételében a másodfokú ítélet helybenhagyását indítványozta azzal, hogy az ügyészség sem az első-, sem a másodfokú ítélet elleni fellebbezésben nem hivatkozott olyan tényekre vagy körülményekre, amely miatt a kiszabott büntetés súlyosítása lenne indokolt.

[28] 3.3. I. rendű vádlott védője, a Kúriának 2023. szeptember 11-én megküldött beadványában igazolást csatolt egyrészt arról, hogy I. rendű vádlott 2023. szeptember 8-án a vámhivatal által engedélyezett részletfizetés utolsó esedékes összegét is megfizette, másrészt I. rendű vádlott egészségi állapotára vonatkozóan csatolt orvosi dokumentációt.

[29] 4. A Kúria a Be. 620. § (1) bekezdés zárófordulatára tekintettel – miután a Legfőbb Ügyészség nyilvános ülés kitűzését indítványozta – a másodfellebbezéseket nyilvános ülésen bírálta el.

[30] 4.1. A nyilvános ülésen a Legfőbb Ügyészség képviselője az írásbeli indítványában foglaltakkal egyezően nyilatkozott, az abban foglalt indítványokat változatlanul tartotta fenn.

[31] 4.2. I. rendű vádlott védője a nyilvános ülésen perbeszédében fellebbezése írásbeli indokolásával egyezően, a másodfokú bíróság vádon túlterjeszkedése folytán, a pénzmosás törvénysértő megállapítását és – I. rendű vádlott tekintetében – a büntetés enyhítésének indokoltságát hangsúlyozta. Kiemelte az ügyben előállt rendkívüli időmúlást, míg további enyhítő körülményként I. rendű vádlott részéről a vagyoni hátrány teljes összegének megtérítését és az egészségi állapotának további romlását indítványozta értékelni. Utalt rá, hogy ezek a körülmények, a pénzmosás mellőzése esetén olyan kifejezetten nagy nyomatékka bírnak, amelyek indokoltá teszik I. rendű vádlott tekintetében – az életvitele, a vállalkozás felépítését meghatározó szerepe folytán – a foglalkozástól eltiltás büntetés mellőzését, továbbá a pénzbüntetés mértékének jelentős enyhítését is.

[32] 4.3. II. rendű vádlott védője a perbeszédében osztva a Legfőbb Ügyészség álláspontját, a pénzmosás büntette megállapításának mellőzését, továbbá a büntetés enyhítését indítványozta azzal, hogy álláspontja szerint téves a hasonló esetek elszaporodottságának súlyosító körülményként értékelése, miután a költségvetést károsító bűncselekmények elkövetése jelentős mértékben csökkent a korábbi évekhez képest.

[33] 4.4. IV. rendű vádlott védője a perbeszédében a pénzmosás mellőzését érintően csatlakozott a Legfőbb Ügyészség, valamint a védőtársak álláspontjához, erre tekintettel IV. rendű vádlott esetében is a pénzmosás büntette megállapításának mellőzését, továbbá a IV. rendű vádlott terhére megállapított büntetés enyhítését indítványozta, a jelentős időmúlásra és a bűnsegédi magatartásra figyelemmel.

[34] **III.** A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség másodfellebbezése a Legfőbb Ügyészség által a mindhárom vádlott javára módosított irányban, valamint I. rendű vádlott védőjének fellebbezése a büntetés enyhítését érdekében alapos.

[35] 1.1. A harmadfokú eljárás kapcsán a Kúria előre bocsátja, hogy a Be. a másodfellebbezés benyújtására rendes jogorvoslatként csak szűk körben ad lehetőséget; az

újabb jogorvoslati fórumot, vagyis a harmadfokú eljárás lefolytatását pedig a másodfokú bíróság elsőfokú bírósággal ellentétes döntésének ténye nyitja meg [Be. 615. § (1) bekezdés]. A Be. az ellentétes döntés fogalmát definiálja [Be. 615. § (2) bekezdés], a felülbírálat terjedelmét pedig ehhez igazítva határozza meg.

[36] A harmadfokú eljárás speciális törvényi feltételei folytán a harmadfokú eljárás elsődleges eldöntendő kérdése minden esetben az, hogy a bejelentett fellebbezés alapján helye van-e egyáltalán harmadfokú eljárás lefolytatásának. A Kúria jelen esetben is ezt vizsgálta, amelyet a másodfokú ítélet rendelkező részének szövegezése különösen indokoltta tett.

[37] A másodfokú ítélet rendelkező része ugyanis – a harmadfokú eljárás tekintetében releváns részében – úgy szól, hogy másodfokú bíróság „a vádlottak magatartását a Btk. 399. § (3) bekezdés b) pont, (4) bekezdés a) pontja szerint minősülő pénzmosás büntettének is minősíti”.

[38] A harmadfokú eljárás alapvető feltétele az ellentétes döntés, vagyis fellebbezés alapját – bizonyos, a jelen esetben nem releváns kivétel mellett – csak olyan, a másodfokú eljárásban meghozott döntés képezheti, amely a büntetőjogi főkérdést illetően tér el az elsőfokú bíróság ügydöntő határozatától. Ennek megfelelően a Be. 615. § (2) bekezdése taxatív is felsorolja, hogy milyen tartalmú határozatok felelnek meg az „ellentétes döntés” fogalmának.

[39] A harmadfokú eljárás elsőként szükségszerűen eldöntendő kérdése, hogy az első- és a másodfokú bíróság döntései ellentétesnek tekintendők-e, azaz a Be. 615. § (2) bekezdésében felsoroltak valamelyikének megfeleltethetők-e. A kialakult ítélkezési gyakorlat értelmében, amennyiben nem változik a bűnösség köre (a vádirati tényállásban vád tárgyává tett cselekmények), pusztán a cselekmények eltérő minősítéséről (anyagi jogi megítéléséről) van szó, úgy nincs helye másodfellebbezésnek, a harmadfokú eljárás lehetősége nem nyílt meg (EBH 2018.B.27., BH 2015.244.). Ezt immár törvényi rendelkezés, a Be. 615. § (2a) bekezdése is kimondja. Az, hogy van-e helye másodfellebbezésnek, pusztán eljárásjogi kérdés; azonban annak eldöntésekor, hogy van-e helye másodfellebbezésnek, kizárólag annak az anyagi jogkérdésnek van jelentősége, hogy az ügyben alaki vagy anyagi halmazatról van-e szó.

[40] Alaki halmazat valósul meg, ha a terhelt egy magatartása több bűncselekményt valósít meg, míg a halmazat anyagi, ha a terhelt több magatartása valósít meg több bűncselekményt. Ez azt jelenti, hogy alaki halmazatban álló bűncselekmény esetében valójában egyazon magatartás jogi értékelésének változatairól, ekként minősítéséről van szó [Kúria Bfv.III.933/2016/6. (BH 2017.109)]. Ha a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által egységként értékelt cselekményt halmazatként minősíti, az nem vezet további bűnösség kimondásához (EBD 2012.B15.), mint ahogy fordítva, az első fokon halmazatként értékelt cselekmény bűncselekmény-egységkénti minősítése a másodfokú eljárásban szintén nem vezet felmentéshez (BH 2008.322.).

[41] Jelen esetben a másodfokú bíróság a fent idézett ítéleti rendelkezésében a további megállapított bűncselekmény kapcsán kifejezetten az „is minősíti” szófordulatot rögzítette, ami tartalma szerint annak a kifejezése, hogy az elsőfokú bíróság által bűncselekmény-egységként elbírált magatartást a másodfokú bíróság alaki halmazatban, több bűncselekménynek minősíti.

[42] Ezt a perjogi helyzetet pedig a Be. 615. § (2a) bekezdése kifejezetten szabályozza, amikor rögzíti: nem tekinthető ellentétes döntésnek, ha a vádlott egy cselekménye több bűncselekményt valósít meg, és erre figyelemmel a másodfokú eljárásban az elsőfokú bíróság által megállapított minősítés megváltoztatásának lett volna helye. A törvény tehát ezt a perjogi helyzetet – a másodfokú rendelkezés szövegezésétől függetlenül – kiemeli az eltérő

döntés fogalmi köréből, ezzel pedig kizárja a másodfellebbezés és ekként a harmadfokú eljárás megnyílásának lehetőségét is.

[43] A másodfellebbezés megnyílásának kérdésében azonban nem a másodfokú ítéleti rendelkezés megszövegezése, hanem annak tényleges tartalma dönt.

[44] Jelen esetben a másodfokú bíróság maga is helyesen rögzítette ítélete [42] bekezdésében, miszerint a terheltek cselekménye valós anyagi halmazatot képez, ezért van helye a másodfokú ítélet elleni fellebbezésnek. Ennek indokolása azonban ismét helyesbítést igényel annyiban, hogy az elsőfokú bíróság nem értékelte a terhelteknek a cég 1 által a cég 2 számláira utalt összegek kapcsán kifejtett magatartását a költségvetési csalás részeként; ha így lett volna, akkor a költségvetési csalás részeként értékelt magatartás pénzmosásként való minősítése ismét csak eltérő minősítést, nem pedig további bűnösség megállapítását jelentette volna.

[45] Jelen ügyben ténylegesen arról van szó, hogy elsőfokú bíróság bűncselekménynek minősítette a vádlottak azon magatartását, ami az adóhatóság megtévesztésében, és ezen keresztül a költségvetési befizetési kötelezettségnek a csökkentésében nyilvánult meg, továbbá ahhoz kapcsolódóan leírt egy olyan további vádlotti magatartást, ami az ügylet résztvevői között különböző pénzáttalások formájában valósult meg, az ítéleti ténymegállapítás szerint: „a valós ügylet látszatának keltése érdekében”. Ezt azonban nem minősítette önálló bűncselekménynek, de nem része a költségvetési csalásnak sem, mert nem az adóhatóság megtévesztését szolgálta, nem is hozták az adóhatóság tudomására, véghezvitele kizárólag azt célozta, hogy egy esetleges későbbi ellenőrzés során a tényleges pénzmozgásra a valós ügylet bizonyítékként lehessen hivatkozni.

[46] A Debreceni Ítéltábla szerint a terheltek ez utóbbi magatartásukkal valósították meg a pénzmosás büntettét. Ezáltal a másodfokú bíróság valójában nem mást tett, mint további bűncselekményt állapított meg egy olyan magatartás kapcsán, amelyet az elsőfokú bíróság nem tekintett a bűnösség részének. Ezzel pedig – ténylegesen – mindhárom vádlott bűnösségét olyan bűncselekményben állapította meg, amelyről az elsőfokú bíróság nem rendelkezett.

[47] Ez a Be. 615. § (2) bekezdés c) pontja alapján a másodfellebbezés lehetőségét mindhárom vádlott tekintetében megnyitotta.

[48] 1.2. A Be. 615. § (3) bekezdése szerint a másodfellebbezés sérelmezheti az ellentétes döntést [a) pont], illetve kizárólag az ellentétes döntéssel összefüggő felülbírálatból eredő, a Be. 583. § (3) bekezdésében meghatározott rendelkezést vagy indokolást [b) pont]. A felülbírálat terjedelmét – ehhez igazodóan – a Be. 618. §-a határozza meg.

[49] Jelen ügyben a másodfokú ítélettel szemben a fellebbviteli főügyészség a büntetés súlyosítása végett jelentett be mindhárom vádlott tekintetében másodfellebbezést, melyet azonban a Legfőbb Ügyészség ellentétes irányban, mindhárom vádlott javára, és módosított tartalommal, a vádlottak cselekményeinek formálisan további bűncselekményként való minősítéséről, ténylegesen a vádlottak bűnösségének további bűncselekményben, a Btk. 399. § (3) bekezdés b) pontjába ütköző és a (4) bekezdés a) pontja szerint minősülő pénzmosás büntetében való megállapításáról hozott rendelkezés mellőzése végett tartotta fenn.

[50] A büntetés kiszabása értelemszerűen kapcsolódik a bűnösség terjedelméhez, az az ellentétes döntéssel összefüggő felülbírálatból eredő, a Be. 583. § (3) bekezdés a) pontjában meghatározott rendelkezés. Ezért az ügyészség fellebbezése – eredeti tartalmával – a Be. 615. § (3) bekezdés b) pontjában írt feltételnek felel meg. Ebben az esetben a Be. 618. § (3) bekezdés a) pontja alapján a felülbírálat része a Be. 590. § (5) bekezdés a) pont aa) alpontjában írt eljárási szabálysértés, ezért az ügyészi fellebbezés a módosított tartalommal sem sérti a fellebbezés kiterjesztésének tilalmát [Be. 584. § (3) bekezdés b) pont, Be. 589. §].

[51] Az ítéletábra másodfokú határozatával szemben – vádlotti és védői oldalról – csak Vádlott1 I. rendű vádlott védője jelentett be fellebbezést megalapozatlanság miatt, az eltérő döntésnek minősülő rendelkezést érintően felmentés, valamint a kiszabott büntetés enyhítése végett. E fellebbezés – mivel az ellentétes döntéshez kapcsolódó bűnösség megállapítását is támadja – megfelel a Be. 615. § (3) bekezdés a) pontjában írt feltételnek.

[52] A fellebbezések a Be. 615. § (5) bekezdésében foglaltakat sem sértik, ezért azok alapján a harmadfokú eljárás lefolytatásának helye van.

[53] 2. A fellebbezési jog – a korábban írtak szerint – az ellentétes döntéshez és az azzal összefüggő felülbírálatból eredő rendelkezésekhez és indokoláshoz kötődik [Be. 615. § (3) bekezdés]. A felülbírálat köre ennél annyival bővebb, hogy amennyiben a másodfokú ítélet több bűncselekményről rendelkezett, a másodfellebbezés elbírálása során a nem ellentétes (azaz mindkét eljárási fokon egyezően megítélt), illetve az esetleges fellebbezéssel nem támadott (bűnösséget megállapító) ellentétes döntéshez kapcsolódó eljárási szabályok megtartásának, valamint a bűnösség megállapítására és a bűncselekmények minősítésére vonatkozó rendelkezések felülbírálatát is el kell végezni [Be. 618. § (3) bekezdés a) pont]. Más oldalról megközelítve ez azt jelenti, hogy a harmadfokú bíróság ilyen esetben a fellebbezéssel nem érintett cselekmények tekintetében is felülbírálatot végez, ami kizárólag az e cselekményekre vonatkozó tényállás megalapozottságára nem terjed ki (Kúria Bhar.II.848/2022/59).

[54] Összegezve tehát, bár az ügyészség módosított fellebbezése – a korábban írtak szerint – a Be. 615. § (3) bekezdés b) pontjában írtakon belül marad, azonban I. rendű vádlott védőjének fellebbezése az eltérő – ténylegesen további bűnösséget megállapító – döntést sérelmezi. Ez pedig, kizárólag a pénzmosás büntette körében – a Be. 618. § (1) bekezdése alapján, a Be. 590. § (2) bekezdésének megfelelően – teljes körű felülbírálatra vezet, míg a mindkét eljárási fokon egyező döntéssel érintett költségvetést károsító bűncselekmény és a közbizalom elleni bűncselekmények tekintetében a felülbírálat a Be. 618. § (3) bekezdés a) pontjában meghatározottak szerint korlátozott, azzal, hogy értelemszerűen a harmadfokú eljárásra vezető ellentétes döntéssel összefüggésben az egységesen alkalmazott jogkövetkezményekre kiterjedően is fennáll a felülbírálati jogkör.

[55] Ugyancsak az I. rendű vádlott védőjének teljes körű fellebbezésére tekintettel, a harmadfokú bíróság felülbírálati jogköre valamennyi vádlott tekintetében, a Be. 615. § (1) bekezdése és (3) bekezdés a) pontja szerint teljessé vált [Be. 590. § (10) bekezdés, Be. 617. §].

[56] Ez azt jelenti, hogy a Kúria felülbírálati jogköre a mindkét fokon egyezően megítélt költségvetési csalást megalapozó tényállás kivételével a másodfokú ítélet egészére kiterjedt, míg a költségvetési csalás miatt megállapított bűnösséget és a minősítést a másodfokú ítélet alapját képező tényállás alapján kellett felülbírálnia.

[57] 3. A harmadfokon követendő eljárásban a felülbírálat tárgya értelemszerűen és főszabályként először az eljárási szabályok – azon belül az úgynevezett abszolút, majd az úgynevezett relatív hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabályok – megtartása. Ha a másodfokú ítélet hatályon kívül helyezésére nincs ok és a felülbírált ítélet több bűncselekményt tartalmaz, úgy ezt követi – a harmadfokú eljárásban a felülbírálat speciális terjedelmére tekintettel – kizárólag az ellentétesen megítélt cselekmények tényállása megalapozottságának vizsgálata, majd valamennyi cselekmény tekintetében – a mindkét fokon egyezően megítélt cselekmények tekintetében szigorúan a másodfokú bíróság által elfogadott tényállás alapján – a bűnösség megállapítása és a minősítés, végül a büntetés és az egyéb járulékos kérdések felülvizsgálata [Be. 618. § (1)-(3) bekezdés, 619. § (4) bekezdés, Kúria Bhar.II.848/2022/59.].

[58] 3.1. Ennek előre bocsátásával és sorrendjében a Kúria a felülbírálat során elsőként az első- és másodfokú bírósági eljárást a Be. 607. § (1) bekezdésében, illetve a Be. 608. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértések szempontjából vizsgálta. E szabálysértések ugyanis megvalósulásuk esetén feltétlenül az első-, illetve a másodfokú ítélet hatályon kívül helyezését eredményezik, ekként a további felülbírálatot szükségtelenné téve az ügy érdemi elbírálását kizárják.

[59] A jelen ügyben lényeges a Legfőbb Ügyészség másodfellebbezés irányát és tartalmát módosító indítványa, amely eljárási szabálysértés okán módosította a fellebbezés irányát a vádlottak javára (azaz valójában eljárási szabálysértést sérelmezve) akként, hogy a másodfokú bíróság törvénysértően, a Be. 6. § (2) bekezdésében írt szabályt megsértve egészítette ki az elsőfokú bíróság által megállapított ítéleti tényállást. Ezt az álláspontot osztotta I. rendű vádlott védője is fellebbezése írásbeli indokolásában azzal, hogy ezáltal vált a másodfokú bíróság ítélete megalapozatlanná.

[60] 3.2. E hivatkozás tartalmilag eljárási szabálysértés – a Be. 6. § (2) bekezdése megsértésének – kifogásolását jelenti, ami megvalósulása esetén, a Be. 625. § (1) bekezdése szerint, a másodfokú ítélet hatályon kívül helyezéséhez és az eljárás megszüntetéséhez vezet; ezért a korábban vázoltak szerint a harmadfokú felülbírálat első lépcsőjében vizsgálandó.

[61] A Be. 6. § (1) bekezdése szerint a bíróság vád alapján ítélkezik, a (2) bekezdés szerint a bíróságnak a vádról döntenie kell, a vádon túl nem terjeszkedhet, míg a (3) bekezdés szerint a bíróság csak a megvádolt személy büntetőjogi felelősségéről dönthet, és csak olyan cselekményt bírálhat el, amelyet a vád tartalmaz. Ezen alapvető eljárási szabályok nem csupán az elsőfokú bíróság eljárására, hanem a bíróság eljárásának egészére vonatkoznak; ekként a másodfokú bíróság is csak abban a körben érintheti – a rá vonatkozó szabályok szerint – a tényállást, ami a vád körén belül marad.

[62] Jelen ügyben a rendelkezésre álló ügyiratok szerint a Heves Megyei Főügyészség a 2020. október 16-án kelt B.412/2027/35-I. számú vádiratának tényállását, továbbá a fellebbezéssel érintett I. rendű és II. rendű vádlottak tekintetében a terhükre rótt cselekmények minősítését a 2020. február 24. és 2020. május 26. napjai megtartott előkészítő ülésen módosította, mindezt írásban a 2021. május 26-án kelt B.412/2017/36. szám alatti beadványában is közölte.

[63] A vádmódosítás szerint a minősítés IV. rendű vádlott esetében az eredeti vádiratban foglaltakhoz képest nem változott; az maradt költségvetést károsító, továbbá közbizalom elleni bűncselekmény, míg I. rendű és II. rendű vádlottak tekintetében az ügyészség a költségvetést károsító bűncselekmény-minősítést – az eredeti vád szerinti üzletszerűségeen túl – kiegészítette a bünszövetségben elkövetéssel, továbbá II. rendű vádlott tekintetében a közbizalom elleni bűncselekmény rendbeliségét 2 rendbelinek jelölte meg. Az ügyészségi vádmódosítás tehát szövegezésében a vádlottak terhére rótt cselekmények tekintetében pénzmosás büntettként minősítésre változtatást – sem az eredeti minősítéshez képest módosítás, sem kiegészítés formájában – nem eszközölt.

[64] Ugyanakkor a vád kapcsán nem az ügyész jogi minősítésre tett indítványának, hanem a vádiratban leírt tényállásnak van jelentősége. A már hivatkozott Be. 6. § (3) bekezdése a bíróság vádhoz kötöttségét személyi és tárgyi értelemben is meghatározza. A tárgyi vádhoz kötöttség azt jelenti, hogy a bíróság kizárólag olyan cselekményt, olyan ténnyt bírálhat el, amelyet a vád tartalmaz. A vád törvényes eleme a vád tárgyává tett cselekmény leírása [Be. 422. § (1) bekezdés b) pont]. A vád kereteit ez szabja meg.

[65] A közvádas eljárásban a vád ura az ügyész [Be. 25. § (1) bekezdés], amely abban is kifejeződik, hogy a vádat módosíthatja vagy ejtheti is, melynek kereteit és eljárási szabályait a Be. 538. §-a tartalmazza.

[66] A Be. 538. § (4) bekezdése szerint az ügyészség a vádat legkésőbb az ügydöntő határozat meghozataláig módosíthatja. A vád módosítása érintheti az eredetileg vád tárgyává tett tények körét, vagyis annak leírását, amelynek keretei a bíróság eljárását meghatározzák, valamint a vád tárgyává tett cselekmények jogi minősítését is. Ez utóbbi azonban, vagyis a cselekmény vád szerinti jogi minősítésére tett ügyészi indítvány a bíróságot nem köti.

[67] Ekként a vádelv és a vádhoz kötöttség idézett követelménye folytán nem az a döntő, hogy az ügyészségi vádmódosítás a vádlottak terhére rótt cselekmények minősítése körében milyen változtatást végzett, hanem a végső soron vád tárgyává tett magatartás az elbírálandó. Így a Kúriának e körben azt kellett vizsgálnia, hogy azt a magatartást, amit a másodfokú bíróság a további bűnösség ténybeli alapjaként elfogadott, az eredeti vádiratban az ügyészség vád tárgyává tette-e, illetve a vád tárgyává tett tények köre, leírása módosult-e ebben a körben a vádmódosítás során.

[68] A vádirat a másodfokú bíróság által utóbb pénzmosásnak minősített tények kapcsán az alábbiakat tartalmazta.

[69] A cég 2 számlái kapcsán a valós ügylet látszatának keltése érdekében a cég 1 által a számlakiállító társaság pénzforgalmi számlájára átutalt és a cég 2 képviselője, tanú 1 által nagyobb részében felvett, ezt követően a IV. rendű vádlottnak átadott összegeket ugyancsak a II. rendű vádlott vitte vissza a számlabefogadó I. rendű vádlotthoz. Tanú 1 ügyvezető ugyanakkor a pénz eredetével nem volt tisztában, a IV. rendű vádlott azt állította neki, hogy a cég számláján megjelenő összegek kölcsönökből származnak. A cég 2 bankszámlájára érkező, a valótlan tartamú számlákon megjelölt összegektől eltérő nagyságú pénzüsszegek jelentős részének a IV. rendű vádlott részére történő átadását követően, a bankszámlán maradó kisebb összegek 2015. november hó 30. napja és 2016. május hó 31. napja között tanú 1 számlájára kerültek továbbutalásra, összességében 2.500.000 forint összegben (B.412/2017/35-I. számú vádirat 3. oldal első bekezdés).

[70] Az írásban is közölt vádmódosítás e tényállásrészt nem érintette.

[71] Az elsőfokú ítéletben megállapított tényállás [17] bekezdése fentieket a váddal mindenben megegyezően rögzítette. A másodfokú bíróság – számos ténybeli következtetéssel kiegészítve – e magatartást tekintette a pénzmosás alapjának.

[72] A tényállás kulcsmondata, a cég 1 és a cég 2 közötti átutalásról, pénzfelvételről és pénzátadásról szóló, az elsőfokú ítélet [17] bekezdésének első mondata, amelyet a másodfokú bíróság az ítélete indokolása [28] bekezdésében írt ténybeli következtetéssel, tartalmát tekintve azzal egészített ki, hogy a cég 1 által a cég 2-nek utalt pénzüsszegek a vádlottak által elkövetett költségvetési csalásból származtak, továbbá azzal, hogy az átutalásokkal a vádlottak az átutalt pénzüsszegek eredetét kívánták leplezni.

[73] A másodfokú bíróság megállapítása szerint az általa írt kiegészítésekkel ez vezetne az eredetleplező magatartás, vagyis a pénzmosás megállapítására. Ezzel összefüggésben a Kúria megjegyzi, hogy a tényállás megalapozottsága körében végzett vizsgálat eredményeként a másodfokú bíróság a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja szerint mindössze két bekezdésnyi kiegészítést rögzített az ítélet [20] bekezdésében, ezek azonban a pénzmosást érintő felelősségre vonás körében közömbösek. A pénzmosásra vezető kiegészítések valójában ténybeli következtetésként – a fentebb már rögzítettek szerint –, az ítéltábla indokolása [28] bekezdésében jelennek meg, és az elsőfokú ítéleti tényálláshoz képest azt a két többletmegállapítást tartalmazzák, miszerint az átutalt összegek a vádlottak által elkövetett költségvetési csalásból származtak és az átutalások célja eredetük leplezése volt.

[74] E ténymegállapítások nem szerepeltek az elsőfokú ítéletben, de az azzal egyező tartalmú vádirati tényállásban sem.

[75] Következésképp a vád a pénzmosás konjunktív tényállási elemeit megalapozó tények közül kizárólag a pénzátutalást (pénzügyi tevékenysége végzése), azzal összefüggésben pedig a készpénzfelvétel tényét és részbeni visszajuttatását tartalmazta, ami azonban önmagában nem bűncselekmény, hanem csak – egyebek mellett – akkor, ha azt az elkövető büntetendő cselekményéből származó dologgal összefüggésben, eredetének elleplezése vagy eltitkolása érdekében végzi.

[76] A vád – és az e tekintetben azzal egyező elsőfokú ítéleti tényállás – a pénzügyi tevékenységgel érintett dolog bűncselekményből származó eredetét egyáltalán nem tartalmazta, a célzat kapcsán pedig kifejezetten eltérő tény – a költségvetési csalás kapcsán a valós ügylet látszatának keltését – rögzített. Nem tartalmazza azt sem, hogy az átutalásokat ki, mikor, hogyan és hol végezte. Ez pedig nem felel meg a Be. 422. § (1) bekezdés b) pontja szerinti, a vád tárgyává tett cselekmény pontos leírásának, sőt: a leírt magatartás önmagában bűncselekmény megállapítására alkalmatlan.

[77] Következésképp az ügyészség a terheltek pénzmosás büntetteként értékelhető magatartását nem tette vád tárgyává. A másodfokú bíróság az ügyészség által a költségvetési csalás leplezése érdekében leírt és az elsőfokú bíróság által is ekként értékelt magatartását egészítette ki a vád tárgyává nem tett további két tényállási elemmel (az egyik esetben a vádirati tényállítás helyett) és az alapján állapította meg a vádlottak bűnösségét pénzmosás büntetében.

[78] A vádelvet nem sérti, ha a bíróság – a tettazonosság körén belül – egyes tényeket akkor is megállapít, ha azt a vád nem tartalmazza (EBH 2012.B.25.II., EBH 2005.1199., BH 2015.92., BH 2014.331., BH 2014.136., BH 2014.71., BH 2010.174., BH 2009.5., BH 2005.242., BH 2005.7., BH 1986.9.II.). Amennyiben azonban a vádban leírt magatartás nem bűncselekmény, akkor a bíróság nem állapíthat attól eltérő, más tényeken alapuló, a vádlott büntetőjogi felelősségét megalapozó tényállást (Kúria Bhar.II.744/2019/3.).

[79] Ekként jelen esetben a másodfokú bíróság sem egészíthette volna ki a tényállást ténybeli következtetés útján egy további bűncselekmény irányába. Mindez a pénzmosást érintően a másodfokú bíróság részéről a Be. 6. § (2) bekezdésében meghatározott eljárási szabály megsértését, a másodfokú bíróság vádon túlterjeszkedését alapozta meg.

[80] Ez pedig azt is jelenti, hogy a tényállás-kiegészítés megalapozottságának vizsgálata – amellyel kapcsolatban a Legfőbb Ügyészség átiratában részletes álláspontot dolgozott ki – szükségtelenné vált; közömbös, hogy a másodfokú bíróság ténybeli következtetései helytállóak-e, hanem mivel azok a vád keretein kívül esnek, ennek perjogi következményeit kell megállapítani.

[81] 3.3. A vádon túlterjeszkedés orvoslása körében a Kúria előrebocsátja, hogy sem a fellebbezések, sem az észrevételek nem tartalmazták a harmadfokú bíróság által meghozni indítványozott döntés tartalmi megnevezését és azok jogszabályi alapját, hanem a szóba jöhető megváltoztatás (Be. 624. §) vagy hatályon kívül helyezés (Be. 625. §) megjelölése helyett „a pénzmosás megállapításának mellőzésére” szorítkoztak. Ez nyilvánvalóan összefüggésben van a másodfokú bíróság támadott ítéleti rendelkezésének – a korábban írtak szerint téves – szövegezésével.

[82] Ha azonban egy rendelkezés tartalma és szövegezése eltér, a felülbírálat során meghozott rendelkezéseket a felülbírált rendelkezés tényleges tartalmához kell igazítani; jelen esetben a támadott másodfokú rendelkezésben – a korábban írtak szerint – további bűnösség megállapításáról van szó, ezért a harmadfokú eljárásban annak kapcsán dogmatikailag csak a Be. 623-625. §-a szerinti határozatok hozhatók.

[83] Jelen ügyben a fent kifejtettek szerint a másodfokú bíróság vád hiányában állapította meg a vádlottak bűnösségét pénzmosás büntetében. A vád hiányában való eljárással

összefüggésben a Be. 567. § (2) bekezdése két eljárás megszüntetési okot szabályoz; egyrészt, ha a vádat nem az arra jogosult emelte [c) pont], másrészt azt, ha a vád nem tartalmazza a Be. 422. § (1) bekezdésében írt elemeket és emiatt az elbírálásra alkalmatlan [d) pont]. Jelen esetben az elsőként említett jogcím nyilvánvalóan irreleváns, utóbbi azonban maradéktalanul megvalósult.

[84] A Kúria a korábbiakban már kimutatta, hogy a vádirati tényállás a pénzmosás tekintetében a Be. 422. § (1) bekezdésében megkívánt tényállási elemek közül sem az elkövetési tárgyat, sem a célzatot nem tartalmazta, ami nyilvánvalóan az elbírálás elháríthatatlan gátja. Közömbös, hogy e hiány abból fakad, miszerint az ügyészségnek nem is állt szándékában a pénzmosás miatti vádemelés, az általa kifejezetten a költségvetési csalás leplezése érdekében kifejtettként leírt magatartást nem tekintette további bűncselekménynek és amiatti felelősségre vonást sem indítványozott. A lényeg, hogy a másodfokú bíróság által pénzmosásként értékelt cselekmény leírása hiányzik a vádból, ami miatt az – e részében – elbírálásra alkalmatlan.

[85] A fenti jogi okfejtés mellett a harmadfokú bíróság mellőzte a Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2.Bf.II.418/2022/17. számú ítélete indokolásának a cég 1 részéről a cég 2-nek utalt pénzösszegek költségvetési csalás elkövetéséből származó eredetére, és az ezen eredet leplezésének céljára vonatkozó ténymegállapításait és az erre vezető indokait.

[86] 4. A Kúria a harmadfokú eljárást megnyitó eltérő rendelkezés felülbírálatát követően – a Be. 619. § (1) bekezdésére figyelemmel a másodfokú bíróság által ítélezésének alapjául elfogadott tényállás alapulvételével, a Be. 618. § (3) bekezdés a) pontja szerint – elvégezte a mindkét fokon egyezően megítélt cselekmények tekintetében a bűnösség megállapításának és a jogi minősítésnek a felülbírálatát.

[87] 4.1. A felülbírálat terjedelme egyértelműen rögzíti a harmadfokú bíróság számára, hogy az ellentétes döntést támadó fellebbezések kapcsán nincs helye a tényállás megalapozottsága felülbírálatának az egyéként mindkét fokon egyező döntést megalapozó tényállás tekintetében. Ebből következik tehát az is, hogy nem is egészítheti ki a harmadfokú bíróság a tényállást azzal, hogy a vagyoni hátrány – amely megfizetésére I. rendű vádlott a vámhivatal határozata alapján részletfizetés kedvezményében részesült – az utolsó részlet 2023. szeptember 8-i megfizetésével teljes egészében megtérült. Mindez nem jelenti azonban egyúttal azt is, hogy ez az egyébként okirattal igazolt tény a büntetés kiszabása során ne lenne értékelhető.

[88] A rögzült tényállás mellett a vádlottak terhére rótt költségvetési csalás büntette és a hamis magánokirat felhasználása vétsége tekintetében a bűnösségre vont következtetést mindhárom vádlott tekintetében helytállónak találta a Kúria, e cselekmények minősítése is törvényes, mindezt a fellebbezésekben sem érte támadás.

[89] 4.2. Mindennek ellenére a Kúria megjegyzi, hogy a költségvetést károsító bűncselekmények minősítő körülményei tekintetében az elsőfokú bíróság egyáltalán nem, a másodfokú bíróság pedig csak a bünszövegség kapcsán adott némi indokolást, míg az üzletszerűséget érintően a fogalom jogszabályi meghatározását túl csak általános jellegű indokolást adott a gyakorlat által kimunkált ismeretanyag felsorakoztatásával, azonban annak a vádlottakra való konkretizálása ténylegesen elmaradt.

[90] Az üzletszerűség esetében a célzatosságból fakad, hogy a hasznot – mivel az nem eredményként szerepel a definícióban – az elkövetőnek nem kell ténylegesen realizálnia. A törvényi szövegezésből eredően közömbös, hogy az elkövető saját vagy más haszna érdekében követi el a bűncselekményeket (BH 2008.174.). A célzat bizonyítása ugyanakkor minden esetben elengedhetetlen, önmagában hasonló jellegű bűncselekmények többszöri

elkövetése nem elegendő az üzletszerűség megállapításához, ha a rendszeres haszonszerzés célzatára a konkrét körülmények alapján nem lehet következtetni (BH 2010.238.).

[91] A rendszeres haszonszerzésre irányuló szándék vonatkozásában következtetési alap lehet – de nem önmagában és nem kizárólag – az elkövető életvitele, annak bűnöző jellege, jövedelmi helyzete, illetve a bűncselekményből származó haszon betöltött vagy betölteni szándékolt szerepe a megélhetése biztosításában. A munkaviszonyban álló, rendszeres keresettel rendelkező és rendezett anyagi körülmények között élő személy esetében az is vizsgálendő, hogy a rendszeres mellékjövedelem megszerzése érdekében a bűnelkövetésre való berendezkedés megállapítható-e (BH 2005.165.I., BH 1983.350.II. pont).

[92] Az állandó jövedelemmel, vagyonnal rendelkező terhelt esetén azt kellett vizsgálni, hogy a bűncselekmény elkövetése mintegy „életformává” vált-e, az – részben vagy egészben – létfenntartásának alapja, szándéka tehát arra irányult-e, hogy ezt hosszabb időn át folytassa. Az irányadó tényállás alapján – a fentiekben már idézettek tükrében – egyértelműen megállapítható a rendszeres haszonszerzésre törekvés I. rendű vádlott vonatkozásában.

[93] Az irányadó tényállás szerint ugyanis I. rendű vádlott rendszeres haszonszerzésre törekedve, hosszabb időn át fogadott be fiktív számlákat a számlaérték meghatározott, pontosan meg nem határozható százaléka ellenében, az irányítása alatt álló két gazdálkodó szervezet adófizetési kötelezettségének csökkentése érdekében. Ekként a törvényi egységbe tartozó részcsselekményeit nem ad hoc (alkalmi) jelleggel, hanem rendszeresen haszonszerzésre törekedve követte el, így az üzletszerűség megállapításának mind a tárgyi, mind az alanyi felételei fennállnak, amelyhez II. rendű és IV. rendű vádlottak – ennek ismeretében – segítséget nyújtottak.

[94] 4.3. A Btk. 459. § (1) bekezdés 2. pontja értelmében bünszövetség akkor létesül, ha két vagy több személy bűncselekményeket szervezeten követ el, vagy ebben megállapodik, és legalább egy bűncselekmény elkövetését megkísérlik, de nem jön létre bünszervezet.

[95] A bünszövetségről a Legfelsőbb Bíróság IV. számú Büntető Elvi Döntése adott iránymutatást, ami – egyező anyagi jogi szabályozás alapján – továbbra is helytálló. A bünszövetség lényege a bűncselekmények – azaz egynél több bűncselekménynek – szervezett elkövetése, vagyis magának a bűnözésnek a megszervezése. Így ez a társzervezéshez képest minőségileg eltérő és lényegesen nagyobb társadalomra veszélyességet tükröző formája. A bünszövetséghez nem szükséges, hogy az elkövetők valamennyi cselekményre, azok részleteire kiterjedően előzetesen mindenben megállapodjanak, hanem e minősítő körülmény megállapíthatóságához elegendő a hallgatólagos, de félreérthetetlenül ismétlődő bűnözésre irányuló magatartás is (BH 2017.253.). A bünszövetség létrejöttének előfeltétele, hogy a bűncselekmény alanya akár tettesként, akár részesként két vagy több személy legyen, az elkövetők megállapodása több bűncselekmény elkövetésére irányuljon, továbbá, hogy a megállapodás a cselekmények elkövetését időben megelőzze.

[96] Az irányadó tényállás alapján a bünszövetség alapvető feltételét képező, számszerűségében is meghatározott személyi összetétel nem vitásan teljesült, I. rendű vádlott az ügyvezetése alatt álló cégek adófizetési kötelezettségeinek csökkentése érdekében fogadott be – II. rendű és IV. rendű vádlottak közreműködésével – fiktív számlákat, majd a számlák lekönyvelésével és az időszaki adóbevallásokban történő felhasználásával okozott vagyoni hátrányt.

[97] Az irányadó tényállás szerint I. rendű vádlott adóbevétel-csökkentő tevékenységet, illetőleg ahhoz kapcsolódóan a hamis magánokiratok felhasználását mintegy közel másfél éven keresztül, havonként valósította meg. Vádlott-társai a valótlan tartalmú számlák kiállításában, illetve azok I. rendű vádlott rendelkezésére bocsátásában közreműködve, ezen

időszakon keresztül segítették I. rendű vádlottat a költségvetést megkárosító bűncselekménye elkövetésében.

[98] A IV. számú Büntető Elvi Döntés 2. pontja értelmében a bűncselekmények törvényi szóhasználatán több szándékosan elkövetett cselekményt kell érteni, amelyhez képest a bünszövetség megállapítása nem kizárt az olyan esetben sem, amikor az elkövetők két vagy több cselekmény megvalósítását határozzák el és fejezik be, de a cselekményeik törvényi egységet alkotnak. Ebből következően I. rendű vádlott által megvalósított, költségvetési csalás büntetteként értékelt cselekményei törvényi egységbe tartoznak, amely azonban nem akadály a hivatkozott minősítő körülmény megállapításának.

[99] A kifejtettekből következően a bünszövetség valamennyi fogalmi eleme maradéktalanul megvalósult, ezért e minősítő körülmény megállapítására is a büntető anyagi jog szabályainak megfelelően került sor.

[100] 5.1. A büntetés kiszabása kapcsán a Kúria előjáróban – mindhárom vádlottat érintően – megjegyzi, hogy a vádlottakkal szemben kiszabott büntetések a vádlottak terhére rótt cselekmények tárgyi súlyához képest kétséggkívül nem tekinthetők súlyosnak, azonban az ügy jellegére, a vádlottak és a cselekménnyel érintett cégek számára, a bizonylatok mennyiségére tekintettel a büntetőeljárás 7 évet elérő tartama olyan körülmény, amely nemcsak, hogy nem elhanyagolható, de kifejezetten nyomatékos jelentőséggel bír.

[101] Az időmúlás és az eljárás elhúzódása fogalmilag eltérő időintervallumok, amelyet az elsőfokú bíróság ítélete [46] bekezdésében egyértelműen elkülöníthetően értékelt, szemben a másodfokú ítélet [37] bekezdésében, inkább szinonimra emlékeztető használattal szemben.

[102] Az időmúlás, amely alatt a bűncselekmény elkövetése és jogerős elbírálása között eltelt idő értendő, objektív kategória, szemben a vádlottra koncentrált, ezáltal szubjektív jellegűnek minősülő, az észszerű határidőn belüli elbírálás jogával, amely az elkövetőnek a büntetőeljárásba való bevonásától a cselekménye jogerős elbírálásáig tartó időt jelenti. Az elhúzódó eljárásra utalás – szemben az időmúlással – az ügyben eljáró bíróságoknak vagy hatóságnak az eljárás egyes szakaszaiban tanúsított tétlenségének az elismerése, a büntetés kiszabás során orvosolható [2/2017. (II. 10.) AB határozat].

[103] Az eljárás elhúzódása mértékének megállapításakor tehát a bűncselekmény tárgyi súlyának kiemelkedő jelentősége van, és nem vitás, hogy az ügy tárgyát képező vagyoni hátrány mértékére tekintettel, még a vádlottak számát figyelembe véve sem volt indokolt az, hogy a büntetőeljárás ennyi éven át elhúzódott. E körülmény pedig – az időmúláson túl – alapjaiban határozta meg valamennyi vádlottal szemben a szankciókiszabást.

[104] Nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy a hasonló jogi tárgyat sértő bűncselekmények kategóriájában, amelyek nagy számának tényszerűsége folytán az elszaporodottság súlyosító körülménye nem vitás, a jelen ügy tárgyát képező bűncselekmény nem kirívó és az elkövetési érték is, az irányadó értéktartományokon belül – amelynek felső hatása 500 millió forint – I. rendű vádlottat érintően 60 millió, a II. rendű vádlottat érintően 58 millió forintot alig meghaladó összegben az alsó határ felé közelít. Mind ehhez képest a IV. rendű vádlott cselekménye még kisebb tárgyi súlyú és enyhébb minősítésű is.

[105] A Btk. 81. § (3) bekezdésében meghatározott halmazati szabályok alapján I. rendű és a II. rendű vádlottak esetében az irányadó büntetési tétel 5 évtől 12 évet el nem érő szabadságvesztés, a IV. rendű vádlott esetében 2 évtől 9 évet el nem érő szabadságvesztés, míg a Btk. 80. § (2) bekezdése szerinti középérték I. rendű és a II. rendű vádlottak esetében 8 év 6 hónap, a IV. rendű vádlottat érintően pedig 5 év 6 hónap.

[106] Azontúl, hogy a bűnösségi körülmények felsorolása megtörtént, a tárgyi súly és a büntetési tételkeret alapján azt mindenképpen hangsúlyozni kell, hogy a másodfokú bíróság, amikor az általa megállapított további bűncselekmény ellenére az elsőfokú bíróság által

kiszabott szabadságvesztés-büntetések tartamát nem módosította, nem változtatott azon az elsőbírői döntésen, amely I. rendű vádlottal szemben a Btk. 82. § (1) bekezdésben és (2) bekezdés b) pontjában meghatározott enyhítő rendelkezés alkalmazásával a kiszabható törvényi minimumot állapította meg. Mivel I. rendű vádlott tettesként követte el a költségvetési csalást, az ő esetében a Btk. 82. § (4) bekezdésében meghatározott, úgynevezett kétszeres enyhítésre nincs törvényi lehetőség, ami azt jelenti, hogy a szabadságvesztés tartamát érintően a 2 év abszolút törvényi korlát, az tovább nem enyhíthető, ennél enyhébb büntetés maga a törvény tételes rendelkezését sértené meg.

[107] A Kúria azonban úgy találta, hogy a szabadságvesztés végrehajtása törvényes felfüggesztésének próbaideje – a jelentős időmúlás mellett és amellett a tény mellett, hogy I. rendű vádlott teljes egészében megtérítette az okozott vagyoni hátrányt – az elsőfokú bíróság által kiszabott és a másodfokú bíróság által sem módosított tartamban eltúlzottan hosszú, figyelemmel I. rendű vádlott előéletére, rendezett életvitelére. Nincs olyan feltárt és mérlegelendő körülmény, amely a felfüggesztés próbaidejének a törvényi maximumban történő megállapítását tenné indokolttá, ezért azt a Kúria I. rendű vádlott tekintetében viszonylag jelentősen, 3 évre enyhítette.

[108] Ily formán a szankcionálás e büntetés tekintetében I. rendű és II. rendű vádlott esetében azonossá vált, amely azonban a jogkövetkezményeket érintően kettőjük viszonylatában aránytalanságot mégsem okoz.

[109] Az elkövetéssel érintett vagyoni hátrány mértékében ugyanis kettejük cselekményében minimális a különbség, továbbá a II. rendű vádlott részesi közreműködése az ügy jellegére tekintettel jóval súlyosabb, mint más jogi tárgyat sértő bűncselekmények esetében.

[110] A költségvetés ilyen típusú megkárosításában ugyanis a bűnsegédi magatartás jelentősebb közreműködést valósít meg, mint általában más bűncselekményeknél, ami magában hordozza az akár kétszeres enyhítésnek a lehetőségét is. Ezek a költségvetési csalások – bár a jogi dogmatika következménye, hogy tettesi pozícióban csak az adójogviszonyban szereplő személy szerepelhet –, nem követhetők el bűnsegéd nélkül. Ezért a II. rendű vádlott esetében a kétszeres enyhítésre, illetve a próbaidő mérséklésére a Kúria nem látott lehetőséget.

[111] A IV. rendű vádlott cselekménye enyhébben minősül, az ő esetében az egy év szabadságvesztés, a rá irányadó büntetési tétel egyszeres enyhítő szakasz [Btk. 82. § (1) bekezdés és (2) bekezdés c) pont] alkalmazásával való teljes kimerítését jelenti. Így a Kúria ugyanazon okfejtés alapján, mint a II. rendű vádlott tekintetében, a kétszeres enyhítésre már nem látott lehetőséget. A IV. rendű vádlott elkövetési értékben megnyilvánuló jóval enyhébb büntetőjogi felelősségét az elsőfokú bíróság által kiszabott, és a másodfokú bíróság által helybenhagyott rövidebb próbaidő is megfelelően kifejezi.

[112] 5.2. A másodfokú bíróság nem mulasztotta el az alkalmazott jogkövetkezményekhez tartozóan, a 8/2015. (IV. 17.) AB határozatban megfogalmazott alkotmányos követelményre tekintettel mindhárom vádlottak tekintetében az előzetes mentesítés kérdésének hivatalbóli vizsgálatát. Az ebben elfoglalt ítéletáblai álláspontot a Kúria osztotta.

[113] A Btk. 102. § (1) bekezdése szerint a bíróság az elítéltet előzetes mentesítésben részesítheti, ha a szabadságvesztés végrehajtását felfüggeszti, és az elítélt a mentesítésre érdemes.

[114] A törvény eleve behatárolja az előzetes bírósági mentesítés lehetőségét, ezen belül pedig a bíróság mérlegeléséhez köti. Ehhez képest az érdemesség szempontjából a bűncselekmény jellegén, a büntetés mértékén túlmenően, alapvetően a vádlott személyének jövőbeni társadalomra veszélyessége mérlegelendő. Nem a terhelt büntetőjogi felelősségéről való döntésről van szó, hanem arról, hogy a bűncselekménye ellenében és kiszabott büntetése

mellett, a társadalom védelme igényli-e a személyére háruló, a büntetett előéletéhez fűződő hátrányos következményeket is [BH 2018.135. (Kúria Bfv.III.1.055/2017/6.)].

[115] A vádlottak bűncselekménye olyan köztudomásúan elszaporodott cselekmény, amely gazdasági szempontból érinti jelentősen az állami működést és a társadalom ellátását, mindezt az I. rendű vádlott gazdasági társaságok vezető tisztviselőjének státuszát felhasználva valósította meg. Bár a rendkívüli időmúlás kétségkívül a vádlottak javára szóló nyomatékos körülmény, mindez az érdemesség szempontjából irreleváns, így ehhez képest az előzetes mentesítés törvényi indoka hiányzik.

[116] 5.3. A kiszabott szankciók körében a Kúria az I. rendű vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetés enyhítésére – a védelmi indítvánnyal szemben – nem látott okot.

[117] A Btk. 50. § (2) bekezdése alapján, akit haszonszerzés céljából elkövetett bűncselekmény miatt határozott ideig tartó szabadságvesztésre ítélnék, ha megfelelő jövedelme vagy vagyona van, pénzbüntetésre is kell ítélni. Kétségkívül jelentős enyhítő körülmény az okozott vagyoni hátrány az I. rendű vádlott általi maradéktalan megtérítése, azonban a pénzbüntetés kiszabásának szóban forgó esete szankcionális jellegű, éppen a kár megtérítésén felüli anyagi teher kirovásában áll.

[118] A pénzbüntetés napi tételeinek száma a bíróság 300 napi tételben, a pénzbüntetés kiszabható napi tételkeret felső határától (540 nap) még jócskán távol eső mértékben állapította meg, ami igazodik a cselekmény tárgyi súlyához. Az I. rendű vádlott személyi és vagyoni körülményeire tekintettel nem eltúlzott az egy napi tételre eső összeg meghatározása sem, figyelemmel arra, hogy az egy napi tételre jutó összeg kereteként a törvény legalább ezer forintot, legfeljebb ötszázezer forintot határoz meg [Btk. 50. § (3) bekezdés].

[119] 5.4. Helytállóan alkalmazta a másodfokú bíróság a gazdasági társaság ügyvezetői tisztségének felhasználásával elkövetett bűncselekményre tekintettel az I. rendű vádlottal szemben a foglalkozástól eltiltás büntetést is, miután a gazdasági társaság vezető tisztségviselői (ügyvezetői) pozíciója foglalkozásnak minősül, és ennek felhasználása révén valósult meg a gazdasági életet érintő – több tízmillió forintos nagyságrendű – bűncselekmény. Ugyanakkor az I. rendű vádlott érdemben folytatott vállalkozási tevékenységének mibenléte, az abban betöltött el nem vitatható közreműködése és a jelentős időmúlás indokoltá teszik a foglalkozástól eltiltás tartamának a kiszabható tételkeret minimumához közelítő mértékre való enyhítését, mely tartam elégséges a büntetési célok eléréséhez is. E büntetési nem mellőzése azonban – a cselekmény súlyára és jellegére tekintettel – nem indokolt.

[120] 5.5. Az elsőfokú bíróság – a másodfokú bíróság által nem érintetten – a jogkövetkezmények körében vagyonekobbzást is alkalmazott, egyrészt a IV. rendű vádlottal szemben 2.500.000 forint, másrészt a cég 1-gyel szemben 5.400.000 forint összeg erejéig.

[121] Az elsőfokú bíróság a IV. rendű vádlottal szemben a vagyonekobbzást a Btk. 74. § (1) bekezdés a) pontja és (2) bekezdése alapján rendelte el, melyre tekintettel – miután a jogszabályi hivatkozás pontos fordulatát nem jelölte meg – tisztázni szükséges, hogy mi a törvényi alapja az elkobbzásnak, ha ez az összeg nem volt pénzmosásnak a tárgya, és nem bűncselekményből származik.

[122] A Btk. 74. § (1) bekezdés a) pontja szerint vagyonekobbzást kell elrendelni arra a bűncselekmény elkövetéséből eredő vagyonra, amelyet az elkövető a bűncselekmény elkövetése során vagy azzal összefüggésben szerzett, továbbá a Btk. 74. § (2) bekezdése alapján arra a bűncselekmény elkövetéséből eredő, a bűncselekmény elkövetése során vagy azzal összefüggésben szerzett vagyonra is, amellyel más gazdagodott.

[123] Jelen esetben a valós ügylet látszatának keltése érdekében átutalt összegekről van szó, ami az irányadó tényállás szerint – egyéb jogcím nélkül – a IV. rendű terhelthez jutott. Ez

ekként nem pedig bűncselekményből származó, hanem a bűncselekménnyel összefüggésben szerzett vagyon. Mindez pedig annak ellenére megalapozza az elsőfokú bíróság által helyesen felhívott jogszabályhely alapján a vagyoneklobzást a IV. rendű vádlottal szemben, hogy egyébként a – másodfokon – pénzmosásban való bűnösség megállapítását a Kúrai tévesnek ítélte.

[124] Más a helyzet ugyanakkor a cég 1 vagyoneklobzásával kapcsolatban.

[125] A rögzült tényállásból ugyanis éppen az nem tűnik ki, hogy a vagyoneklobzással érintett összeg megjelent volna a cég 1 számláján. Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásból {elsőfokú ítélet [65] bekezdés} az olvasható ki, hogy ennyivel csökkentették az adóbefogadási kötelezettségüket, mellyel azonos alapon azonban az összes többi befogadott számla értéke is vagyoneklobzás tárgyát képezhetné. A jelen harmadfokú felülbírálatban azonban – a már fentebb kifejtettek szerint, a Be. 619. § (4) bekezdése alapján – a költségvetési csalást érintően a tényálláshoz kötöttség folytán a Kúria e tényállást nem érinthette, így viszont az irányadó tényállásból hiányzik a rendelkezés ténybeli alapja. Mindezekre tekintettel a Kúria a cég 1-gyel szemben elrendelt 5.400.000 forint vagyoneklobzást mellőzte.

[126] 6. Az elsőfokú ítélet korrekciója tekintetében a bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezés szorul némi pontosításra, amelyet a másodfokú ítélet érintetlenül hagyott.

[127] Tévesen számította ugyanis az elsőfokú bíróság a IV. rendű vádlott terhén külön felmerült bűnügyi költség összegét 160.200 forintban. E költség a IV. rendű vádlott védelmével összefüggésben, a kirendelt védő felmerült díjának megtérítéséből áll, azonban az ténylegesen 154.200 forint, míg további 6.000 forint pedig nem a IV. rendű vádlott, hanem az I. rendű vádlott védelmét érintően merült fel, miután a 2022. február 7-én megtartott tárgyaláson, helyettes védőként az I. rendű vádlott érdekében kirendelt védő járt el (Egri Törvényszék 13.B.33/2020/85. számú jegyzőkönyv 14. oldal). Ezt az összeget számította – nyilvánvalón tévesen – az elsőfokú bíróság a IV. rendű terhelt terhére.

[128] A Kúria a rendelkezésre álló ügyiratok alapján ekként a IV. rendű vádlott terhére jutó bűnügyi költség összegét pontosította, míg az I. rendű vádlott védelmével összefüggésben felmerült bűnügyi költség megfizetésére e vádlottat kötelezte a Be. 574. § (1) bekezdése alapján.

[129] 7. Ugyancsak javítandók az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában a tévesen vagy pontatlanul megjelölt jogszabályi hivatkozások, így

- a [48] bekezdésben a foglalkozástól eltiltás alapja helyesen a Btk. 52. § (1) bekezdés b) pontja;

- az [50] bekezdésben a feltételes szabadságra bocsátásra bocsátás legkorábbi időpontját meghatározó törvényi rendelkezés pontosan a Btk. 38. § (2) bekezdés a) pontja;

- az [59] bekezdésben a bűnsegédi részesség meghatározása helyesen a Btk. 14. § (2) bekezdés.

[130] 8. Mindezen túl az elsőfokú ítélet fejlécében, tárgyalási határnapként feltüntetésre került a 2021. szeptember 13-i dátum, amikor valójában nem került sor tényleges tárgyalásra. A 44. sorszám alatti jegyzőkönyvben a megjelentek számbavétele után a tanács elnöke azt állapította meg, hogy a tárgyalás megtartásának akadálya van és a tárgyalás elhalasztásáról rendelkezett, mindezekre tekintettel e tárgyalás érdeminek nem tekinthető, így dátumának a tárgyalási határnapok közötti feltüntetését a Kúria mellőzte.

[131] 9. A másodfokú ítéletnek a IV. rendű vádlottat érintő további rendelkezése a másodfokú eljárásban a bűnügyi költség viselésére való kötelezés törvényes, a Be. 574. § (1) bekezdésében és (4) bekezdés második mondatában foglaltaknak megfelel.

[132] 10. A harmadfokú eljárásban a IV. rendű vádlott védelmét kirendelt védő látta el, aki közreműködéséért a Kúria a pártfogó ügyvéd, az ügygondnok és a kirendelt védő részére megállapítható díjról szóló 32/2017. (XII. 27.) IM rendelet 7. § (1) és (2) bekezdésében meghatározottak szerint állapította meg a jelenlét és a felkészülés címén járó díjat. Az így felmerült bűnügyi költséget – miután az ügyészség eredendően súlyosításra bejelentett fellebbezése nem vezetett eredményre és a harmadfokú eljárásra e vádlott tekintetében arra tekintettel került sor – a Be. 613. § (2) bekezdés b) pontja alapján az állam viseli.

[133] IV. A kifejtettekre tekintettel a Kúria az ítéltábla ítéletét a pénzmosás büntette [Btk. 399. § (3) bekezdés b) pont, (4) bekezdés a) pont] miatt az I. rendű, a II. rendű és a IV. rendű vádlott tekintetében a Be. 625. § (1) bekezdése alapján, a Be. 607. § (1) bekezdésére tekintettel hatályon kívül helyezte és e bűncselekmény miatt az eljárást a Be. 567. § (2) bekezdés d) pontjára figyelemmel megszüntette.

[134] A továbbiakban a másodfokú ítéletet a Be. 624. § (1) bekezdése alapján az I. rendű vádlott tekintetében – a korábban írtak szerint – megváltoztatta, és miután az ítélet egyéb rendelkezései törvényesek, ezért a másodfokú határozatot az I. rendű tekintetében egyebekben, valamint a II. rendű és a IV. rendű vádlott tekintetében a Be. 623. §-a alapján helybenhagyta.

[135] A Kúria a harmadfokú eljárásban – a Kúria elnöke számára a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 10. § (2) bekezdésében biztosított felhatalmazás alapján, a Kúria ügyelosztási rendjének IV.6. pontjában írt rendelkezés nyomán – öttagú tanácsban járt el.

Budapest, 2023. szeptember 14.

Dr. Somogyi Gábor s.k. a tanács elnöke, Dr. Demeter Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Harangozó Attila s.k. bíró, Dr. Metzing Márton s.k. bíró, Dr. Boros Tibor s.k. bíró

A Debreceni Ítéltábla Bf.II.418/2022/17. számú ítélete a Kúria Bhar.II.479/2023/20. számú ítéletében foglalt változtatásokkal 2023. szeptember 14. napján I. rendű, II. rendű és IV. rendű vádlott tekintetében jogerős és a szabadságvesztések kivételével végrehajtható.

Budapest, 2023. szeptember 14.

Dr. Somogyi Gábor s.k.
a tanács elnöke